

EPARQUIA SÃO JOÃO BATISTA IGREJA GRECO-CATÓLICA UCRANIANA

Boletim Informativo
Nº 31 • Novembro-Dezembro • 2011
CURITIBA ♦ PARANÁ ♦ BRASIL

EDITORIAL

Com a graça de Deus e com os companheiros de caminhada chegamos ao final de mais um ano, celebrando mais um Natal e iniciando um Ano Novo.

2011 foi um ano de muitas experiências, quando ajudamos a preparar e depois vivenciamos eventos tão significativos para a nossa vida eclesial e cristã. Ensinamos e aprendemos. No final de cada ano, sempre é bom fazer um balanço não somente das atividades profissionais e financeiras, mas também das nossas ações e atitudes humanas e cristãs.

Como será 2012? Diz-se por aí que o futuro a Deus pertence. Sim, pertence; mas pertence também a nós, porque Deus nos deu a inteligência e o livre arbítrio, que devemos utilizar com sabedoria e prudência em benefício próprio e de nosso semelhante. Devemos fazer todo o possível, tudo o que estiver ao nosso alcance, com amor e responsabilidade, para alcançar as nossas metas. Tivemos sucesso: colhemos 80%! Que bom! Demos graças a Deus. Não conseguimos o que esperávamos? Calma. Não nos desesperemos. Continuemos confiando em Deus, nos outros e em si mesmos. Não conseguimos desta vez, conseguiremos na próxima.

Os fracassos e derrotas devem ser interpretados como lições de vida. Sempre é possível melhorar, progredir, avançar. Cada ano é um novo ano, cheio de possibilidades e oportunidades. Depende de cada um perceber e aproveitar. Para quem tem boa vontade e determinação, sempre poderá fazer algo para melhorar em sua vida pessoal e social. Não esperar as coisas acontecerem sem rumo: o importante é agir, interagir, não se deixando dominar pela causalidade dos fatos. A história não é automática e cega, mas depende dos nos olhos observadores e da nossa mente preparada e programada.

Que este Natal seja uma nova oportunidade de reflexão para nos preparar adequadamente com o objetivo de iniciarmos um Ano Novo com mais coragem e iluminação divina, porque o nosso Deus, que nos deu seu Filho, Jesus Cristo, o Emanuel – Deus conosco, é o Deus que está ao nosso lado e age na história, dependendo somente da nossa inteligência espiritual responder aos seus apelos e inspirações.

Feliz Natal e abençoado Ano Novo! *Khrestós Rodêvcia! Slavimo Yoho!*

Dom Volodemer Koubetch, OSBM

ÍNDICE

• Editorial – <i>Dom Volodemer Koubetch, OSBM</i>	01
• Carta Pastoral sobre a “Paróquia Viva – lugar de encontro com o Cristo vivo” (em ucraniano) – <i>Dom Sviatoslav Shevchuk</i>	02
• Mensagem de Natal (em ucraniano) – <i>Dom Sviatoslav Shevchuk</i>	05
• 100 anos no Brasil sob a proteção de Imaculada Virgem Maria (13) – <i>Ir. Benigna Helena Koroluk, SMI</i>	07
• Visita à Colônia Marcelino (em ucraniano) – <i>Dom Stepan Meniok</i>	08
• Jornada Mundial da Juventude: Rumo à JMJ – Rio 2013 – <i>Marta Beló, CSCJ e Ir. Regiane Romanichen, SMI</i>	10
• Encontro espiritual interparoquial do Apostolado da Oração – <i>Ir. Mª Eugênia Deniscwicz, SMI e Sr. Onofre Nogas</i>	11
• Inaugurado o restauro da Igreja São Miguel Arcanjo na Serra do Tigre em Mallet – <i>RCUB</i>	12
• Festividades do Padroeiro em Prudentópolis – <i>Boletim Paroquial</i>	13
• Romaria Mariana de Antonio Olinto – <i>Pe. Valmir Uhren, OSBM</i>	14
• VIII Congresso da RCUB – Representação Central Ucraniano Brasileira – <i>Dom Volodemer Koubetch, OSBM</i>	15
• “Sviatêi Vetchir” – Encontro de Corais – <i>Jornal O Lavrador</i>	17
• Festa da Imaculada Conceição das Irmãs Servas em Ponta Grossa – <i>Dom Volodemer Koubetch, OSBM</i>	18
• Visita Canônica em Perobas, Prudentópolis – <i>Dom Volodemer Koubetch, OSBM</i>	19
• Agenda	21
• Homenagem a Dom Efraim	22

**ПАСТИРСЬКИЙ ЛИСТ БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА
ДО ДУХОВЕНСТВА, МОНАШЕСТВА І УСІХ ВІРНИХ
УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
«ЖИВА ПАРАФІЯ – МІСЦЕ ЗУСТРІЧІ З ЖИВИМ ХРИСТОМ»**

Дорогі у Христі!

Вступ

Господь наш Ісус Христос перед вознесінням на небо звернувся до своїх учнів із закликом: «Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа; навчаючи їх берегти все, що я вам заповідав. Отож я з вами по всі дні аж до кінця віку» (Мт. 28, 18–20). Цей заклик Христа звіщати Добру Новину стосується не лише перших Христових учнів – апостолів, він зобов'язує Церкву в усі часи, аж до кінця віків. Українська Греко-Католицька Церква, здійснюючи це доручення Божественного Спасителя, п'ять років тому вустами єпископів Священного Синоду окреслила мету свого служіння як «Святість об'єднаного Божого люду». Святість – це Божий дар, покликання кожного християнина. «Це ж саме воля Божа: освячення ваше», – нагадує св. Павло в Посланні до солунян (1 Сол. 4, 2–3).

Місцем, де найчастіше зароджується, зростає і дозріває святість християнина, є парафія. Тому Синод Єпископів УГКЦ 2011 року, бажаючи духовного відновлення всієї нашої Церкви, звернув особливу увагу на парафію – основну частку Божого люду, яка під проводом єпископа як свого отця і вчителя віри, змагає до святості. Програма, що її затвердив Священний Синод, називається «Жива парафія – місце зустрічі з живим Христом». Завданням цієї душпастирської програми є допомогти всім вірним нашої Церкви навчитися «жити на впадобу Богові» (1 Сол. 4, 1), щоб таким чином зростати у святості і в єдності в Ісусі Христі.

Над основними складовими елементами живої парафії хотів би я застановитися в цьому Пастирському посланні.

Боже Слово

«Слово Христове нехай у вас перебуває щедро: навчайтесь у всякій мудрості й напоумляйте одні одних», – настановляє нас св. Павло в Посланні до колосян (Кол. 3, 16). Через Боже Слово ми пізнаємо Христа, зустрічаємося з Ним і входимо у живі відносини з Ним. «Незнання Святого Письма – це незнання Христа», – казав св. Єронім. Ми хочемо в наших парафіях наслідувати перших християн, щоб Слово Боже стало основою нашого церковного, парафіяльного, родинного, суспільного і особистого буття. Наполегливо заохочую душпастирів до належної підготовки проповіді на основі проголошеного Божого Слова, так щоб це Слово ставало «живим і діяльним» в житті ваших парафіян, здатним кормити їх, давати їм відповіді на актуальні проблеми сьогодення та надихати їх на служіння.

Боже Слово має принести видимі плоди у нашому щоденному житті, бо лише ті, хто це Слово зберігає, тобто виконує, назвуться блаженними у Господа (пор. Лк. 11, 28). У наших парафіях не повинно бути жодної родини, яка б не мала Біблії. Всіх вірних закликаю до щоденного читання Святого Письма, найкраще – через участь у біблійних гуртках при парафії та через молитовне читання вдома. Ще одною незамінною книжкою для нашого духовного зростання має стати нещодавно проголошений Катехизм УГКЦ «Христос – наша Пасха» як підручник віри для всіх вірних нашої Церкви – дітей, молоді й дорослих. Митрополит Андрей (Шептицький) називав Катехизм фундаментом християнського життя.

При цій нагоді прагну підкреслити, що кожен віруючий має обов'язок щоразу глибше пізнавати правди святої віри протягом усього свого життя, а духовенство не має права уникати обов'язку навчати віри своїх вірних не лише проповіддю, але й катехитичним служінням. Коли йдеться про катехизацію, то в нашому розумінні – це постійний процес входження в таїнство Церкви, який стосується не лише дітей, які готуються до прийняття Святих Таїнств. Постійна і безперервна у віковому сенсі катехизація дітей, молоді, дорослих і старших – необхідна умова живої парафії. Наостанок підкреслюю, що так само як і Святе Письмо, Катехизм нашої Церкви має бути настільною книгою кожного члена наших спільнот, оскільки він є дуже цінною допомогою для правильного розуміння і читання Божого Слова.

Святі Таїнства і молитва

Боже Слово є основою християнського життя, а його джерелом і водночас вершиною – Пресвята Євхаристія. Зібрана на Божественній Літургії парафіяльна громада єднається зі своїм невидимим Головою – Христом, і з усіма святими й ангелами, творячи в такий спосіб таїнственне єднання неба й землі, дочасності й вічності. Служба Божа, яку законно поставлений священник служить у єдності та від імені свого єпископа, є також часом будування Церкви – Тіла Христового, Головою якого є сам Господь. Немає ціннішого моменту в нашому земному житті, як Служба Божа. Тому свята неділя, день Господній, має бути в пошані кожного християнина, а участь у Святій Літургії повинна вважатися не обов'язком, що його мусимо виконати з наказу Церкви, натомість прийняттям дару від самого нашого Господа, який прагне зустрітися з нами, щоб наповнити нас своєю благодаттю і любов'ю. «Не можемо жити без неділі!» – заявляли християни перших століть і радше йшли на мученицьку смерть, ніж погоджувалися під тиском поган працювати в неділю. Це гасло мусимо зробити своїм і ми, християни XXI століття, та наполегливо оберігати святість і недоторканність дня Господнього.

Члени живої парафії беруть живу участь у Святих Таїнствах, регулярно, по змозі навіть щодня, збираються на Богослужіння, щоб прославити Небесного Отця, щоби часто сповідатися і приймати Святе Причастя. У живій парафії прицерковні організації поєднують свою діяльність з молитвою, черпаючи з неї силу і натхнення. Не менш важливою є також наша приватна молитва – особиста і родинна, яка слугує продовженням церковної літургійної молитви. Наші парафії, а в них наші сім'ї мають знову стати школою молитви для всіх вірних.

Служіння ближньому

Ще одним важливим елементом, який виражає внутрішню природу Церкви та виявляє, наскільки живою є та чи інша парафія, – це діяконія, або служіння любові чи «харитативна діяльність». Це служіння ближньому впливає з нашого закорінення в Христі. Діяльна любов ближнього є покликанням і завданням кожного без винятку християнина. Лише віра, чинна любов'ю, провадить до спасіння (пор. Гал. 5, 6). Натомість віра без діл – мертва (пор. Як. 2, 26). «Усе, що ви зробили одному з моїх братів найменших, ви мені зробили» (Мт. 25, 40), – каже Господь Ісус.

Погляньмо навколо себе: скільки у світі є нещастя і убогості, самотності і смутку, болю і страждання! Всі ці прикрі явища нашого земного життя – це для нас запрошення до чинної любові, яка є виявом живої віри. Господь хоче відкрити наші очі на нужду світу, щоб ми навчилися по-справжньому любити і виявляли нашим ближнім Божу любов – увагою до них, сердечним співчуттям, підтримкою, словом потіхи і розради, а головню, ділами милосердя. Лише тоді зможемо вважатися живими християнами, а наші парафії стануть місцем, де піклуються про сироту, заступаються за вдову, допомагають убогому і розділяють страждання із хворими. Так об'являтимемо світові материнське обличчя Церкви та станемо живим знаком присутності Бога серед людей, згідно зі словами св. Августина: «Якщо бачиш любов, бачиш Пресвяту Трійцю».

Провід

Парафія – це спільнота вірних, які під проводом єпископа з душпастирями здійснюють своє покликання до єднання з Богом-Отцем через Господа Ісуса Христа у Святому Дусі. Господь Ісус безнастанно діє в наших спільнотах через Святого Духа, посилаючи Його дари на розбудову і зростання свого Тіла. Святий Павло навчає про це так: «І він [Христос] сам настановив одних апостолами, інших – пророками, ще інших – євангелистами і пастирями, і вчителями, для вдосконалення святих на діло служби, на будування Христового тіла, аж поки ми всі не дійдемо до єдності в вірі й до повного спізнання Божого Сина, до звершеності мужа, до міри повного зросту повноти Христа» (Еф. 4, 11–13). Церковний провід парафіяльної спільноти звершується під проводом єпископа як голови і отця. А кожна парафія має бути організованою спільнотою, в якій під опікою свого пароха та у співпраці з ним кожен служить іншому тим даром, що його дістав від Господа.

Отже, церковний провід не є виконанням певного адміністративного уряду, а передусім – служінням Богові та ближньому. На практиці це означає, що в живій парафії має бути діяльною парафіяльна і душпастирська рада. Окрім цього, в парафії слід мати добре сформованих і зрілих співпрацівників священника, які допомагатимуть йому провадити катехитичні школи, церковні

братства, благодійні заклади, молодіжні організації і молитовні групи. Одним із найважливіших обов'язків проводу парафіяльної спільноти є розпізнавання Божої волі та пошуки найкращих способів втілення її в життя.

Плекання і служіння єдності

Діяння святих апостолів показують глибоку єдність, яка існувала між членами першої спільноти Христових учнів: «Громада вірних мала одне серце й одну душу, і ні один не називав своїм щось з того, що кому належало, але все в них було спільне» (4, 32). Цей духовний стан першої християнської спільноти можна виразити словом «сопричастя/койнонія», що вказує на єдність, згоду та співжиття. Бути Церквою – це перебувати в сопричасті Святого Духа, в благодаті Господа Ісуса і в любові Бога-Отця. Єдність Церкви є, такими чином, іконою єдності осіб Пресвятої Трійці. Ця єдність проявляється на різних рівнях: на рівні Вселенської і помісної Церкви, єпархії та окремої парафії. Трапляється, що через нашу неміч і гріховність ми не віддзеркалюємо цієї єдності. Будучи свідомими цього, всі ми маємо цінувати і плекати її, зберігаючи повне сопричастя з наступником апостола Петра – Святішим Отцем, з ієрархією нашої Церкви, з місцевими єпископами та душпастирями, які діють від їхнього імені.

Парафія є спільнотою спільнот. У ній існують різні молитовні групи, братства та молодіжні організації. Всі вони покликані укріплювати єдність і любов між членами парафіяльної спільноти. Підтримуючи одні одних молитвою, обмінюючись Божими дарами та співпрацюючи в душі Христового служіння, зможемо втілювати у життя синодальну програму «Святість об'єднаного люду Божого».

Ми не можемо бути байдужими до того, що діти Володимирового Хрещення нині поділені й відчужені між собою. Христос на Тайній вечері молився до Отця Небесного за своїх учнів, «щоб усі були одно» (Ів. 17, 21). У світлі цих Христових слів нині бажаю щиро попросити вас усіх: молимося за єдність Церкви, молимося за поєднання усіх Церков київської традиції, а насамперед, у душі Христової любові намагаймося уникати будь-яких висловів чи дій, які могли б завдати шкоди нашим братам і сестрам у Христі чи образити їх. Хоч часом ми самі стаємо об'єктами наруги і утисків, не піддаваймося спокусі відповідати злом на зло. Для нас нехай стане заповітом молитва Христа за своїх кривдників і повчання апостола народів: «Не дозволяй, щоб зло тебе перемогло, але перемагай зло добром» (Рим. 12, 21).

Місійний дух парафіяльної спільноти

Ісус Христос сказав до своїх учнів: «Ви – сіль землі... Ви – світло світу» (Мт. 5, 13–14), – і тим самим закликав нас виходити за межі нашої церковної спільноти, щоб нести у світ Христову науку, щоб перемінювати світ Христовим Духом. Відновлена Святим Духом церковна спільнота самим своїм буттям стає живою проповіддю Христа, присутнього у ній. Тут доречно згадати один із улюблених висловів блаженного Папи Івана XXIII, що «парафія – це "криниця посеред села", до якої усі приходять, щоб втамувати спрагу». Бажаємо, щоб наші парафії ставали такими духовними криницями, щоб до них горнулися люди та знаходили покріплення і силу, любов і благодать, одне слово – спасіння.

Повертаючись до Господнього заклик, яким ми починали це Послання, зауважимо: Ісус Христос навчає нас, що маємо бути готовими свідчити про Нього не лише своїм життям, а й словом. Сьогодні нерідко трапляється, що християни соромляться визнати свою віру, приховують її мовчанкою і пасивністю там, де треба відважно боронити Христову Церкву та стати на захист прав і гідності людини. Наші душпастирські ініціативи, катехизація, Богослужіння, читання Слова Божого тощо мають зробити нас стійкими й непохитними у вірі, а також завжди готовими «дати відповідь кожному, хто у нас вимагає справоздання про нашу надію» (пор. 1 Пет. 3, 15).

З особливим визнанням і подякою хотів би згадати сьогодні тих священиків та богопосвячених осіб, які, керуючись місійним духом, несуть духовну опіку нашим вірним поза межами матірньої землі, зокрема емігрантам, як рівно ж тим, хто звідси Боже Слово в'язням, військовослужбовцям та усім, котрі ще не пізнали і не зустріли Христа. Вся Церква повинна підтримувати їх та молитися за силу Духа для них у цьому важливому служінні.

Дорогі у Христі! Слухаючи чи читаючи ці рядки, не один з вас, можливо, подумав: хто ж має здійснювати ці такі важливі й потрібні завдання? Хто повинен подбати про те, щоб наші парафії були

справді живими? Може, єпископ? Може, наш парох разом з іншими душпастирями? Може, ще трохи катехити чи богопосвячені особи, якщо їхній монастир знаходиться на території парафії? Відповідь на ці запитання проста: за оживлення парафії несе відповідальність кожен із нас. Заповіді Христові стосуються всіх без винятку вірних. Всі ми творимо Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву. Тому всі маємо бути «живими каменями» у будівлі нашої парафії, яка є втіленням цієї Церкви в нашій місцевості.

Тому закликаю вас усіх: відчиніть двері своїх душ і домівок Христові, дозвольте Його Святому Духові вас перемінити, очистити і скріпити Божою любов'ю! Запрошую усіх – мирян, богопосвячених осіб і духовенство – до оновлення нашого церковного буття на рідних землях і на поселеннях. Скріплені Божою благодаттю та довірою до Його Святого Провидіння, яке впродовж віків провадить нашу Церкву, берімося до праці!

Поручаю всіх вас, дорогі у Христі, материнському заступництву Пресвятої Богородиці. Вона, наша Небесна Ненька, нехай провадить нас до свого Божественного Сина! Нехай моляться за нас святі покровителі української землі, а особливо – блаженні новомученики минулого століття. Вони ціною важких страждань, а часто найвищою жертвою власного життя, робили нашу катакомбну Церкву справді живою і життєдайною. Їхній приклад і їхнє заступництво нехай будуть для нас знаком надії та заपुरкою Господнього благословення у нашій праці.

Благословення Господне на Вас!

+ СВЯТОСЛАВ

*Дано у Києві,
при Патріаршому соборі Воскресіння Христового,
02 грудня 2011 року Божого*

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА

Високопреосвященним і Преосвященним Архієпископам
та Митрополитам, боголюбивим єпископам, всечесному духовенству,
преподобному монашеству, возлюбленим братам і сестрам,
в Україні та на поселеннях у світі сущим

Христос народжується – славте!
Христос із небес – зустрічайте!
Христос на землі – бадьортеся!
Канон Утрени Різдва Христового

Дорогі у Христі!

Цими словами із канону різдвяної Утрени хочу привітати всіх вас зі світлим святом Різдва Христового. Сьогодні Христова Церква закликає нас не просто вкотре відзначати це свято, а й запрошує прославляти, зустрічати Бога, який прийшов до нас у людському тілі, та кріпитися присутністю цього небесного Дитяти.

«Христос народжується – славте!» Це запрошення набирає для нас особливого значення, коли приєднаємося до безпосередніх учасників і свідків події цього дивного народження. Ті, хто славить новонародженого Божого Сина, – це передусім небесні ангели. Це вони відкривають перед пастирями, які стоять вночі на сторожі своїх отар, чудесну новину про народження Сина Божого, співаючи величну пісню: «Слава на висотах Богові, а на землі мир людям його вподобання» (Лк. 2, 14). Чи не вперше ангельські сили стають поруч з людьми і разом з ними творять один-єдиний народ, небесний і земний хор. Ця вселенська прослава, яка лунає єдиним багатоголоссям неба і землі, наче показує, що у таїнстві воплочення Сина Божого небесна і божественна дійсність поєднується з людиною, з її історією, минулим, сучасним і майбутнім. У цьому таїнственному поєднанні в особі новонародженого Ісуса Христа, Бога і людини, відбувається обмін дарами між ними: Творець відкриває повноту свого вічного життя людині, а життя людини вповні відкривається Богові, стає простором Його присутності та діяння. Ось чому славити новонародженого Спасителя – означає насамперед відкрити Його присутність у нашому житті. Сьогодні Бог дійсно є з нами, у сучасному

моменті історії нашого народу, того об'єднаного Божого люду, який від ангелів вчиться, як гідно предстояти перед Богом і Його величати. Прославляючи різдвяною колядою народженого Спасителя, ми разом з ангелами сповіщаємо прихід небесної радості, що усуває земний смуток і розпач, даруючи людині дар вічного життя із Богом.

«Христос із небес – зустрічайте!» Зустрічаючи Сина Божого, який в людському тілі прийшов на світ, ми визнаємо, що сам Бог захотів увійти в життя кожного з нас, аби на себе взяти всі наші провини, недуги, болі й негаразди, а нам дарувати своє вічне блаженство та щастя. Момент, коли Спаситель торкається кожного із нас зокрема та силою і діянням Святого Духа вносить своє вічне життя у наше людське життя, ми називаємо Святим Таїнством. Таких Таїнств у Христовій Церкві є сім: Хрещення, Миропомазання, Євхаристія, Покаяння, Священство, Подружжя та Єлеопомазання. Ці Таїнства є плодами і наслідками народження Бога у людському тілі. Щоразу, коли ми приймаємо і беремо участь у тому чи іншому Святому Таїнстві, нам дається великий дар зустрічі з Христом-Господом, а ця зустріч переображує наше життя, наповнюючи його любов'ю Отця, благодаттю Сина і силою Святого Духа. Таким чином Божя присутність через Святі Таїнства робить нас учасниками Божого життя, згідно зі словами св. Атанасія: «Бог став людиною, щоб людина могла стати богом за благодаттю». Цю благодать Христового Різдва особливо важливо для нас відкрити і оцінити у цьому Новому 2012 році, який наша Церква, у її підготовці до святкувань 1025-річчя Хрещення Русі-України, присвячує Святим Таїнствам. Отож, зустріти новонародженого Христа сьогодні можна передусім у Святих Таїнствах, особливо в Євхаристії, яка є центром і вершиною всього життя Церкви. Нашою живою участю у Святих Таїнствах, зокрема Покаянні та Євхаристії, ми найкраще зможемо підготуватися та відсвяткувати цьогорічне Різдво Господа нашого Ісуса Христа. А впродовж цього Нового року стараймося глибше збагнути і відкрити для себе безцінний скарб Святих Таїнств у Христовій Церкві та користати з них на наше освячення і спасіння.

«Христос на землі – бадьортеся!» У цю таїнственну різдвяну ніч небесний ангел-благовісник каже нам, як колись вівчарям: «Не бійтесь, бо я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу!» (Лк. 2, 10). Сьогодні ми, на жаль, мусимо ствердити, що в наше українське суспільство повертаються різні страхи минулого. Навіть після двадцятьох років будівництва Української держави ми є чомусь надалі стривожені тим, чи справді збережемо її незалежність, волю та українську самобутність. Страхемося некерованості світових економічних криз і новітніх форм соціального та національного поневолення. Тому ця ангельська благовість: «Не бійтеся!» – має з особливою силою промовити нині до наших сердець. «Христос на землі – бадьортеся!» – співає сьогодні Христова Церква. Бадьорімося всі ми, бо присутність на землі воплощеного Христа – нашого Спасителя – це для нас джерело невимовної сили й надії в нашому земному житті з його змаганнями та випробуваннями. Лише у Його народженні, у Різдві незмінного і вічного Бога, народжується нове й краще майбутнє, яке дає зміст і певність нашому теперішньому. Хто сьогодні віднайшов свою надію у маленькій Дитині – новонародженому Спасителю, той вже знайшов допомогу і силу для свого непростого, мінливого та непевного сьогодення.

Дорогі в Христі! У цей світлий і радісний день славмо новонародженого Ісуса нашою прабатьківською колядою. Нехай вона сьогодні усуне з наших сердець усякий страх і смуток. Зустрічаймо сьогодні Предвічного Бога відкритим серцем і сповняймося Його небесною благодаттю, радістю та миром. Нехай ця різдвяна радість підбадьорить і скріпить нас у нашій щоденній праці та молитві, дарує єдність і злагоду в наших громадах. Нехай різдвяна зірка, що колись привела мудреців до вертепу, де спочивав Цар віків, освітить нам дорогу до нашого майбутнього в Христі-Ісусі.

Христос рожеється! Славимо Його!

+ СВЯТОСЛАВ

Дано в Києві, при Соборі Воскресіння Христового,
4/21 листопада в день Празника Введення в храм Пресвятої Богородиці

100 ANOS NO BRASIL SOB A PROTEÇÃO DE IMACULADA VIRGEM MARIA (13)

As correspondências e negociações entre os missionários basilianos, cujo representante era o superior das missões, Pe. Marciano Shkirpan, e as Irmãs, bem como com as autoridades eclesiásticas na Ucrânia, nos fazem concluir que o envio das irmãs para o Brasil não foi uma decisão de momento e rápida. Pelo contrário, ela foi o resultado de longas negociações, hesitações, compromissos e decisões. De uma parte, a Congregação tinha as suas exigências e ponderações,

ainda mais que era uma Congregação iniciante e que com certa hesitação assumia novos terrenos de trabalho e, de outra parte, o Brasil era uma nova terra de missão, por isso teria de apresentar algumas garantias na pessoa do Pe. Clemente Bzhukhovskey, que naquele tempo atuava como representante dos Padres Basilianos e a comunidade ucraniana no Brasil. Só no final dos trâmites, a Congregação decidiu ir ao encontro dos insistentes pedidos dos missionários basilianos.

Para este fim foram firmadas algumas cláusulas que especificavam o envio das Irmãs Servas de Imaculada Virgem Maria ao Brasil (cf. Arquivo das Irmãs Servas em Curitiba, documento com várias anotações...). O documento é do dia 13 de fevereiro de 1911, assinado pela Irmã Superiora Maior, Vitália Mikush, pelo Superior Provincial dos Padres Basilianos, Platonid Filas, e também firmado com a assinatura de próprio punho do Metropolita Andrey Sheptytskei. O documento continha 16 pontos. Entre os primeiros assinalados constava que as Irmãs seguiriam para as missões para um período de 5 anos. Nesse tempo, deveriam se esforçar para abrir o noviciado. Os novos membros, isto é, as brasileiras que ingressassem no noviciado iriam formar uma nova Congregação no Brasil, independente da Ucrânia. Quanto às irmãs que iriam para a missão, após 5 anos deveriam voltar para sua terra natal ou poderiam prolongar sua permanência no Brasil, ou ainda poderiam lá continuar definitivamente, ingressando na nova congregação que seria fundada no Brasil. Se no período de 5 anos não fosse possível abrir o noviciado, por não se apresentarem candidatas, as irmãs deveriam voltar para a Ucrânia: isso indicaria que o terreno não era propício para o trabalho das Irmãs. Com este documento nas mãos, as Irmãs viajaram para o Brasil. A crônica daquele tempo nos relata: “As Irmãs ‘brasileiras’ carregavam uma grande preocupação. As duas cláusulas no documento eram muito difíceis de serem cumpridas. As Irmãs tinham pena de deixar um trabalho tão bem iniciado no Brasil, e ao mesmo tempo doloroso lhes era pensar que não teriam nenhum vínculo com a Ucrânia”.

Cada estrela é mais bela, quando faz parte de uma constelação.

A despeito dos documentos e suas cláusulas, as irmãs pioneiras entregaram-se à Providência divina e começaram já de início fazer todo o esforço para fundar o noviciado no Brasil: “Se Deus está conosco, quem estará contra nós?” (Rm 8,31). As Irmãs continuavam pacientemente o seu silencioso, incansável e dedicado trabalho e por várias vezes reiteraram o pedido junto ao bispado de Curitiba para abrir o noviciado, porém sem lograr êxito. O bispo, Dom João Braga, sempre encontrava empecilhos e impedimentos para atender ao pedido das Irmãs. Parecia que todos os esforços eram em vão: a graça não depende da existência do sofrimento, mas onde há sofrimento encontra-se a graça de inúmeras maneiras. Sem demora, as Irmãs comprovaram esta máxima espiritual: o que na superfície tem aparência de crueldade, no seu íntimo não é senão predileção; a partir do que parece ser uma enorme confusão, Deus Pai tece uma magnífica tapeçaria.

É importante e necessário dar destaque à tutela espiritual exercida pelos dedicados padres missionários basilianos para com as Irmãs pioneiras. Merecem especial menção os padres Marciano Shkirpan, Clemente Bzhukhovskey, Eustáquio Turkovyd, Rafael Krynytskey. Regendo as comunidades paroquiais, eles inculcaram nas primeiras irmãs aquela têmpera e a devida prática apostólica, que foi tão decisiva para conduzir a Congregação aos seus futuros êxitos (cf. Velykey, A.: *História da Congregação das Irmãs Servas*, p. 175).

Ir. Benigna Helena Koroluk, SMI

ВІДВИДИНИ КОЛОНІЇ (СЕЛА) МАРЦЕЛІНО В БРАЗИЛІЇ

Коротко подаємо деякі статистичні дані про Бразилію, а також про життя наших вірних, які там мешкають.

Кількість населення Бразилії сягає 190 млн. людей. З них 130 млн. – католиків. Державна мова – португальська. Грошова одиниця – реал. Один долар США дорівнює 1,7 реала. Країна поділена на 26 штатів, і кожний з них має свою столицю. Столиця Бразилії – Бразилія, з передмістями нараховує 2,5 млн. людей. Найбільше місто в Бразилії – Сан-Пауло, у якому

проживає приблизно 20 млн. чоловік, включаючи передмістя. За кількістю населення воно є шостим у списку найбільших міст світу.

Українців, які проживають в Бразилії, є приблизно півмільйона. Більшість з них католики Візантійсько-Українського обряду, або як ще їх називають – греко-католики. Кафедральний храм св. Івана Хрестителя знаходиться в м. Куритиба (столиця штату Парана), там же і резиденція владика, на сьогодні це Володимир Ковбич, та єпархіальне управління. Він також має єпископа-помічника – Мирона Мазура. Після виборів Глави Української Греко-Католицької Церкви, а ним став владика Святослав Шевчук – Апостольський Адміністратор для наших вірних в Аргентині, другий єпископ-помічник Даниїл Козлинський згідно з рішенням Синоду єпископів УГКЦ і благословенням Святішого Отця Венедикта XVI був призначений на цей уряд.

Біля резиденції владика Володимира Ковбича в м. Куритиба знаходиться збудована єпископом-емеритом Єфремом Кривим і семінарія. Про останнього є дуже багато гарних відгуків і спогадів. Він був присутній на засіданні Синоду єпископів нашої Церкви у вересні цього року.

Згідно з поданою інформацією в Бразилії нараховується понад дві сотні наших парохій. Обслуговують їх більше ста священників, переважно отці-василіяни. У місті Прудентополіс вони мають свою семінарію – величну будівлю, яка через брак покликань не може функціонувати так, як би хотілося. Неподальк гарний монастир сестер Служебниць, де й відбувалися засідання п'ятої Сесії Собору, який був присвячений розгляду питань з життя і служіння в Церкві богопосвячених осіб.

Наші нез'єдинені співбрати у вірі мають у цій країні одного єпископа й одинадцять священників.

Після закінчення Синоду єпископів УГКЦ, який відбувся в Бразилії, м. Куритиба, столиця штату Парана, з 05 до 11 вересня 2011 р. Б., окремі владика приїхали в резиденцію єпископа Володимира Ковбича, очікуючи свого авіарейсу. Владика Даниїл Козлинський запропонував нам, тобто мені і владіці Петру Крику, відвідати колонію під назвою Марцеліно. Там функціонує дім для людей похилого віку, яким опікується Церква і в якому працюють сестри Служебниць. Я думаю, що кожному з нас, присутньому на Синоді, хотілося заглянути в «глибинку» держави і власними очима побачити, як живуть наші люди, що відсвяткували 120-річчя української еміграції в Бразилії, а також 100-річчя з дня приїзду Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії.

Таку можливість мали як делегати п'ятої сесії Собору богопосвячених осіб, які в той час перебували там, так і ми, владика, але за різними програмами.

Ми з радістю погодилися на цю поїздку і вранці 13 вересня авто, за кермом якого сидить владика Даниїл, вивозить нас за місто. Рівень життя людей вищий за наш в Україні. Мінімальна заробітна платня тут становить 570 доларів США, однак бідні райони у місті також є. Добротна дорога, обабіч якої супроводжують нас високі дерева, що називаються пінбори. Це хвойне дерево, яке має розложисту крону, а сам верх – чашоподібної форми – виглядає як єврейський семисвічник. Насіння з шишок цих дерев є їстівним, з нього, перемоловши на муку, можна випікати хліб. Саме воно рятувало наших перших емігрантів від голоду. Це дерево не переплутаєш ні з яким іншим – воно є одним зі символів Бразилії, так як гуси, наприклад, – символ Канади. Країна багатоводна, з буйними травами, тому тут добре розвинуте тваринництво, що й пояснює наявність великої кількості сортів м'яса. Є спеціальні ресторани під назвою «шураскарія», в яких вам запропонують свіжоспечене м'ясо з різних домашніх тварин.

Після годинної їзди ми повертаємо на ґрунтову, добре втрамбовану дорогу, яка веде до згаданої колонії. Є будівлі, відокремлені від населених пунктів, де живуть місцеві жителі, а є поселення подібні до наших хуторів, які займаються землеробством та розведенням всілякої живності, – як і в Україні. У спеціальних заготівельних пунктах можна продати все, що було вирощене на полі чи фермі.

Більшість поселень згруповані за національною приналежністю. Ми проїжджали селом, де мешкали поляки. Про дороги тут також дбають: щоб їх не заливало водою, з обох боків виривають стічні канали.

І ось ми в'їжджаємо в село Марцеліно.

Кількість населення цієї колонії нараховує сто двадцять родин, приблизно до п'ятисот людей. На одному подвір'ї стоїть чоловік років 60-ти і, знявши капелюха, чемно вітається з нами. Ми зупинилися і почали вести з ним розмову. Звати цього гречного пана – Микола, його дід приїхав сюди ще в минулому столітті з Київщини і збудував це обійстя, але зараз ніхто в ньому не мешкає. Сам він живе поруч в іншому будинку. Придбати мешкання тут і то за малі гроші не є важко. Порозмовлявши з ним, ми продовжуємо нашу поїздку.

Біля дерев'яної церкви Пресвятої Трійці, де збоку будується нова, цегляна, також під цією назвою, ми повертаємо до старечого дому. Сестри вже чекають нас зі своїми підопічними і радо вітають. День видався сонячним і теплим, немов на замовлення, і ці радісні посмішки старих німецьких людей та сестер ніби доповнювали його і додавали щось нове і піднесене у весняне полудення. Надворі початок весни, але вночі буває холодно. Огрівання домів зимою, так як є в нас, там відсутнє, тому що найнижча температура в цю пору рідко коли буває нижчою нуля градусів за Цельсієм. Тому в холодну зиму доводиться терпіти холод.

Усього людей, яких в цьому домі доглядають, є тридцять дві особи. Тут працюють медсестра з числа сестер, психолог, кухонні робітники і прибиральниці. Сестер є шість. Своє молитовне і харитативне служіння вони виконують радісно і весело. Монастир сестер з'єднаний зі старечим домом. Майже всі черниці місцеві, тому не мають психологічних труднощів, пов'язаних, скажімо, з віддаленістю від великих більш людних поселень. Не думаю, що сестра з України, навіть маючи найкращий намір і підкоряючись обітові послуху, могла б легко влитися в ритм їхнього життя. Ностальгія за домом в Україні, рідним і звичним довго, напевно, турбувала б її. Але радісне й усмінене лице сестри – настоятельки говорило про те, що вони задоволені своєю місією.

Владика Петро старався зробити якнайбільше фотографій і весь час жартував як зі сестрами, так і з постійними мешканцями цього дому.

Подаємо імена сестер-служебниць, які там служать. Сестра Катерина – Ізидора Михайлишин – настоятелька дому, Сестра Марія Люба, сестра Агнета Адамек, сестра Алойзія Бойко, Сестра Флав'яна Касіяно, сестра Ерсіля Шемон.

Знайомимося з підопічними сестер і господарством також, а воно немаленьке, тому що сестри тримають і корів, і курей. Старші люди прибувають сюди з цілої провінції, тому праця сестер дуже ціниться. Таку опіку, як тут, важко отримати навіть в домашніх умовах. Адже діє ціла програма, яку розробили з урахуванням індивідуальних потреб кожного з них, навіть харчування. Є тут і хворі люди, які вже не можуть самостійно ходити, тому потребують особливої опіки і любові. І знову ставимо питання: чи жили б вони так, коли б перебували у своїх родинях? Важко сказати.

Велика ділянка землі десь більше гектара, корови можуть вільно пастися на вигоні, що вони і робили. Є окрема ділянка обробленої землі для городини і власних потреб. І все це обрамлене (оточене) лісом. Взагалі більша частина Бразилії покрита лісами.

Частина оплати для утримання престарілих поступає від їхніх родин, а інша частина – від Церкви. Багато продуктів харчування приносять і жертвують місцеві люди.

Після знайомства відбувся святковий обід. Владика Даниїла тут люблять і шанують, це відчувалося. Він приїжджав сюди і служив не один раз. Зараз духовну послугу для сестер виконує о. Йоаким Сидорович.

Оглянули ще не закінчену будову нової церкви. Архітектурно вона буде нагадувати храм у Зарваниці – нашому відпустовому Марійському місці в Україні. На горбку неподалік стоїть також костел, збудований для вірних римо-католиків.

Отак по різних місцях світу несеться це духовне служіння як для вірних-українців, так і для людей інших національностей, щоб колись влитись в єдину родину Торжествуючої Церкви Святих у вічності.

Вечоріє. Прощаємося з сестрами та їхніми підопічними. Вони дарують нам свіжоспечені хліби, молоко від корів, і ми повертаємося в місто.

Хай благословить Господь кожну людину, яка працює на ниві спасіння і харитативного служіння своїм ближнім. Тільки за це буде правдива нагорода і єдність з Богом у вічності.

Вл. Степан (Меньок)
Екзарх Донецько-Харківський

JORNADA MUNDIAL DA JUVENTUDE: RUMO À JMJ-RIO 2013

Nos dias 22 e 23 de outubro de 2011, em Maringá, foi realizada uma reunião especial da Pastoral da Juventude do Regional Sul II. Como representantes da Eparquia São João Batista participaram Marta Beló, CSCJ e Irmã Regiane Romanichen, SMI, tendo por objetivo buscar maior interação e integração para a Pastoral da Juventude da nossa Igreja de Rito Bizantino Ucrainiano.

A reunião foi dirigida pelos PJoteiros da Diocese de Maringá e coordenada pela Equipe do Regional Sul II: Coordenador Claudinei Aparecido de Lima, assessor Pe. Joel Nalepa, secretária da CNBB Sul II Nadia Sedorko. Dom Anuar Batisti, Bispo Diocesano de Maringá e referencial regional da Pastoral da Juventude, acompanhou os trabalhos.

A reunião teve por objetivo: avaliar a caminhada, a organização e os planejamentos da PJ do Regional Sul II; dar continuidade na preparação do 10º Encontro Nacional da Pastoral da Juventude (10º ENPJ) que será realizado em Maringá de 8 a 15 de janeiro de 2012; rezar, celebrar as conquistas da caminhada sob a luz do texto bíblico – Caminho de Emaús.

Tendo por base o texto citado acima, todos os 32 participantes saíram com a missão de levar Cristo para os jovens que se encontram como os apóstolos, desanimados, desorientados em seu caminho, sem o Mestre.

A reunião teve também por objetivo apresentar algumas sugestões discutidas no encontro com os referenciais da PJ dos Regionais da CNBB, nos dias 13 e 14 de outubro do corrente ano, os quais tinham em pauta questões como:

- formação para o clero com o tema juventude: Jornada Mundial da Juventude, Evangelização da Juventude, estudo do documento 85 da CNBB, Evangelização da Juventude – Desafios e perspectivas pastorais; Clero e lideranças juvenis;

- valorização do Dia Mundial da Juventude e Dia Nacional da Juventude;

- envolvimento de todas as lideranças (Conselhos de Pastorais) no processo de preparação;

- formar uma equipe responsável em cada diocese que possa pensar e preparar a Diocese para a Jornada Mundial da Juventude;

- orientação da Comissão para que o Regional Sul II organize a juventude da melhor forma possível para a peregrinação da Cruz e do Ícone de Nossa Senhora, de modo que a passagem por cada Diocese seja solene, marcante e envolvente.

Vale ressaltar que o Regional Sul II acolherá a Cruz de 01 a 29 de fevereiro de 2013. Está agendado para Curitiba um evento sob a responsabilidade da Comissão Nacional, denominado “Bote Fé”, no período da peregrinação, cuja data será definida na presença do Pe. Antônio Ramos de Prado (Pe. Toninho), responsável pela peregrinação da cruz. Isso ficará definido no encontro que acontecerá, em São Paulo, de 1 a 4 dezembro, no Centro Mariápolis Ginetta em Vargem Grande Paulista.

*Marta Beló, CSCJ
Ir. Regiane Romanichen, SMI*

ENCONTRO ESPIRITUAL INTERPAROQUIAL DO APOSTOLADO DA ORAÇÃO

No dia 23 de outubro de 2011, na Catedral São João Batista de Curitiba, realizou-se um encontro do Apostolado da Oração, envolvendo as três Paróquias ucranianas da Região Metropolitana de Curitiba com suas respectivas capelas, no total 16, incluindo as matrizes. É com grande satisfação que partilhamos a experiência de um dia dedicado inteiramente ao Sagrado Coração de Jesus.

As comunidades participantes foram as seguintes:

Paróquia Nossa Senhora Auxiliadora – a ela pertencem: Igreja Santíssima Trindade, Colônia Marcelino; Igreja Sagrado Coração de Jesus, Passo Amarelo; Igreja Assunção de Nossa Senhora, Colônia Ipiranga; Igreja Sagrado Coração de Jesus, Bairro Abranches; Igreja São José Operário, Bairro Alto; Igreja Nossa Senhora do Patrocínio, São Brás.

Paróquia Catedral São João Batista – a ela pertencem: Igreja Nossa Senhora do Perpétuo Socorro, São José dos Pinhais; Igreja São Josafat, Alto Boqueirão; Igreja Sagrada Família, Vila Oficinas; Igreja Exaltação da Santa Cruz, Pinhais.

Paróquia de Santa Ana – a ela pertence: Igreja São Nicolau, Bairro Santa Amélia; Igreja Nossa Senhora das Dores, Vila São Pedro; Igreja Divino Espírito Santo, Fazenda Rio Grande.

O encontro foi organizado e preparado pelas Catequistas do Sagrado Coração de Jesus, sob a coordenação da catequista Ana Havrelhuk, CSCJ e com a ajuda e colaboração dos Membros do Conselho Eparquial.

Fizeram-se presentes aproximadamente 270 pessoas no Clube Poltava, acompanhados por seus zeladores (*Revneteli*). Participaram também Irmãs Religiosas que se dedicam à Missão de coordenadoras locais do Apostolado da Oração.

O pregador oficial do evento foi Dom Volodemer Koubetch, OSBM, Bispo Eparca, que com sua sabedoria e entusiasmo abordou o tema: Identidade e Missão do Apostolado da Oração dentro do contexto da igreja, aplicando o método Ver, Agir, Julgar e Celebrar. Ele permaneceu conosco o dia todo, falou também sobre os seis pontos principais que devem nortear cada membro do Apostolado da Oração: 1º Oferecimento do dia; 2º Vivência Eucarística; 3º Culto ao Sagrado Coração de Jesus; 4º Devoção a Maria Santíssima; 5º Sentir com a Igreja; 6º Devoção ao Espírito Santo.

Às 10 horas, participamos da Divina Liturgia na Catedral, celebrada por Dom Volodemer e concelebrada pelo Pároco Pe. Joaquim Sedorowicz. A comunidade da Igreja Nossa Senhora das Dores comandou maravilhosamente os cantos. O Bispo enfatizou as palavras de São Lucas que diz: amai os vossos inimigos; se alguém te der uma bofetada numa face, oferece também a outra; se alguém te tomar o manto, deixa-o levar também a túnica; dá a quem te pedir e, se alguém tirar o que é teu, não peças que o devolva; sede misericordiosos assim como o é o vosso Pai que está no céu.

Após o almoço, houve tempo para descontração e prêmios, comandados pela Senhora Júlia Bordun.

Não podendo faltar a “Hora Mariana”, houve a oração do Terço, muito bem dinamizada e celebrada com devoção, coordenada pela catequista Ana Havrelhuk e Sr. Meroslau Vodiani. Para solenizar ainda mais

o momento, o casal Aleixo e Lurdes Kovalechuk preparou e executou uma bela homenagem à Nossa Senhora. Uma cruz foi colocada no alto, sob a cobertura do clube, bem no centro, e quando as crianças da Catedral cantavam a canção “Preime tsei vinotchok...” e ofereciam coroa de flores vivas, uma chuva de pétalas de rosas caíram da cruz sobre o ícone de Nossa Senhora. Foram momentos de muita emoção.

Queremos destacar o empenho do Pároco Joaquim e da equipe organizadora que não mediram esforços para que o encontro obtivesse frutos desejados. Este dia tão abençoado culminou com o “Moleben” ao Sagrado Coração de Jesus.

Continuemos testemunhando a força do Coração de Jesus. Vale a pena ser apóstolo(-a) de Jesus. Foi um dia marcante que ficará na história da Eparquia.

Ir. Mª Eugênia Deniscwicz, SMI
Coordenadora Eparquial do Apostolado da Oração
Sr. Onofre Nogas
Zelador do Apostolado da Oração da Catedral

INAUGURADO O RESTAURO DA IGREJA SÃO MIGUEL ARCANJO NA SERRA DO TIGRE EM MALLET

A Igreja São Miguel Arcanjo foi construída em 1899 com as técnicas milenares de construção com encaixes, trazida da Ucrânia pelos imigrantes.

Os trabalhos de restauro foram executados pelo Instituto Arquibrasil, sob a coordenação geral de Jussara Valentini e Roberto Martins, com o financiamento pelo BNDES e Caixa Econômica Federal, em projeto aprovado pelo Ministério da Cultura. O principal apoio para a captação dos recursos e execução das obras foi dado pelo Deputado Federal Ângelo Vanhoni.

A comemoração teve início com a celebração da missa por Dom Volodemer Koubetch e posteriormente com um ato oficial de entrega da obra com a presença do Superintendente do IPHAN, Dr. José La Pastina. O Deputado Federal Ângelo Vanhoni foi representado na solenidade pelo ex-deputado Pedro Ivo Ilkiv.

O Presidente da Representação Central Ucrâniano Brasileira fez entrega no ato de 14 *rushnekes* (toalhas típicas ucranianas bordadas), que foram doadas pelo Presidente da Ucrânia Victor Yanukovich para ornar os quadros da igreja restaurada.

Estiveram presentes ao ato o Prefeito de Mallet, o ex-deputado Felipe Lucas, o vereador Rafael Lucas, líderes comunitários, representantes dos Correios e do TPUK. Seguiu-se uma festa popular, com apresentações de artistas, do Grupo Folclórico Vesselka e do recém-formado grupo de folclore ucraniano da Serra do Tigre.

HISTÓRICO

Livro tombo histórico: inscrição tombo 79-II; processo número 84/82; data da inscrição: 04 de maio de 1982; localização: Serra do Tigre, Dorizon, Município de Mallet; proprietário particular: Eparquia São João Batista.

Situada na Serra do Tigre, a Igreja do Arcanjo Miguel teve sua construção iniciada no ano de 1897 e concluída em 1901, por iniciativa e sob a direção do padre de origem ucraniana Nikon Rosdolzkie. Centro da vida religiosa da colônia fundada por imigrantes da Ucrânia, ali chegados em fins do século passado, o

templo, que reflete a origem étnica de seus idealizadores e construtores, tem sido mantido em boas condições de conservação graças ao desvelo da população local. Técnica e plasticamente o partido adotado tem suas raízes na tradição arquitetônica religiosa da Europa Ocidental: utilizando como técnica construtiva troncos de pinheiro superpostos e encaixados para soerguimento das paredes. Internamente o agenciamento do espaço obedece ao

esquema da planta cruciforme, com cúpula sobre o transepto. A cúpula, de secção octogonal, é recoberta por telhas de “tabuinhas”, possuindo, em seu topo, lanternim coberto por zimbório bulboso feito com folhas de zinco. Provavelmente o zimbório, inicialmente, teria sido, também, em “tabuinhas”, como ainda se vê em inúmeras igrejas preservadas em aldeias da Rússia europeia. As alterações mais evidentes consistem no acréscimo de uma sacristia lateral e na execução de um paramento vertical, com a finalidade de ocultar e proteger as paredes de tronco. A Igreja do Arcanjo Miguel constitui-se em um dos raros exemplares de edificação religiosa a adotar a técnica construtiva de paredes de troncos, sistema utilizado somente pela primeira geração de imigrantes ucranianos e poloneses, pois os demais exemplos são, em sua maioria, moradias. O tombamento inclui, também, o acervo de arte sacra existente.

Fonte

www.rcub.com.br

FESTIVIDADES DO PADROEIRO EM PRUDENTÓPOLIS

As celebrações alusivas ao nosso Padroeiro São Josafat foram muito bem coordenadas e preparadas pelos grupos responsáveis das novenas, que procuram estudar os textos do nosso Catecismo da Igreja Greco-católica Ucraniana recém-lançado no Brasil pelo Arcebispo Maior Dom Sviatoslav Shevchuk por ocasião do *Sobor*. Ainda temos somente em ucraniano, mas em breve será feita a tradução e a edição em português.

No dia 12, tivemos a celebração da Divina Liturgia presidida pelo Revmo. Pe. Provincial Teodoro Haliski, OSBM e concelebrada pelos sacerdotes da nossa paróquia. Após a Missa realizou-se a procissão com exposição e bênção com o Santíssimo Sacramento. A Missa foi cantada pelo coral São Josafat, dirigido pela Ir. Celina Sloboda, SMI. No final da Missa, houve uma homenagem para o Pe. Teodoro que no dia 11 celebrou o seu onomástico.

No domingo, dia 13, às 09h15min sua Excia. Dom Volodemer Koubetch, OSBM fez a bênção das novas salas de catequese adjuntas ao Centro Paroquial São Josafat. Logo após teve início a celebração da Divina Liturgia presidida por Sua Excia. D. Volodemer e concelebrada pelo Revmo. Pe. Provincial Teodoro Haliski, pároco Eufrem Krefer e demais sacerdotes presentes.

Após o almoço realizou-se a tarde festiva com rodadas de bingo e serviços de cozinha. Apesar do dia chuvoso, principalmente na parte da tarde, muitas pessoas compareceram para jogar o bingo. Neste ano não tivemos a venda de bebidas alcoólicas seguindo a determinação da lei municipal que proíbe a sua comercialização em praças, ruas e avenidas.

Às 18h, aconteceu o sorteio do Show de Prêmios: os ganhadores foram: 1º prêmio 15 mil reais, cartela nº 6924, ganhador Luis Ternoski, da Linha Ivaí; 2º prêmio 3 mil reais, cartela nº4121, ganhadora Adélia Pachko, da Linha Barra Grande; 3º Prêmio 2 mil reais, cartela nº 0897, ganhador: Marcos Waurek, da Linha Rios dos Patos.

Em nome dos padres Eufrem e Teófilo Melech, da Diretoria da Matriz São Josafat apresentamos nossos sinceros agradecimentos a todos que colaboraram: ao comércio local pela doação das prendas; às famílias dos Grupos do Ícone pela doação de ingredientes para a cozinha e R\$ 2.723,00 em dinheiro; aos membros do Apostolado da Oração pelo trabalho realizado na cozinha; aos jovens do Grupo Folclórico Vesselka e da Congregação Mariana; aos casais da Pastoral Familiar; às catequistas do Instituto Sagrado Coração de Jesus pelo apoio na organização e trabalho na festa; às Irmãs SMI e a todos os grupos e sacerdotes que conduziram as novenas, enfim a todos que contribuíram.

Nossa gratidão e que Deus os abençoe.

Boletim Paroquial

ROMARIA MARIANA DE ANTÔNIO OLINTO

Todo ano, na modesta cidade de Antônio Olinto ocorre a Romaria Mariana. A romaria é de caráter eparquial e neste ano chegou a de número 20.

A vigésima Romaria Mariana Eparquial de Antônio Olinto teve início ainda na sexta-feira, dia 18 de novembro, quando o povo pertencente às três igrejas que fazem parte da Matriz trouxe em procissão as capelinhas com a Imagem de Nossa Senhora dos Corais e foram recebidos pelo Eparca Dom

Volodemer Koubetch, OSBM, pelo Padre Valmir Uhren, OSBM e pelo Diácono João Karpovicz. Todos os fiéis chegaram rezando e ao mesmo tempo manifestando a fé na Mãe de Nosso Senhor.

Depois da recepção, todos seguiram para dentro da igreja que ficou pequena para abrigar os participantes. Foi o 3º encontro das capelinhas e o objetivo é que esse evento torne-se tradição. Logo depois da Consagração a Nossa Senhora dos Corais, teve início a Divina Liturgia, sendo cantada por todos os participantes presentes.

No sábado, dia 19, as crianças de todas as comunidades ucranianas de Antônio Olinto que fazem parte da catequese se reuniram às 18h30min na capela do santuário para cantarem o *Akafist* – Louvor à Mãe de Deus. O *Akafist* foi cantado em português e celebrado pelo Pe. Valmir. Logo após teve início a Divina Liturgia para todas as crianças, celebrada pelo Bispo Eparca. No final, todas as crianças receberam balas, em clima de muita brincadeira.

Os dois dias que antecederam o domingo, isto é, o dia da Romaria propriamente dita, foram importantes, porque se criou um clima de preparação para o grande dia. As pessoas dessas comunidades puderam se fazer presentes, prestigiar e participar das orações e ao mesmo tempo respirar um “ar mariano”. Foi possível também que as pessoas se encontrassem, revissem seus familiares e amigos distribuídos pela região.

A 20ª Romaria Mariana Eparquial teve seu ápice no dia 20 de novembro. Todos os romeiros foram recepcionados na paróquia latina São José com café da manhã, servido pela comunidade da Igreja Latina e roda de chimarrão, servido pelo Sr. Homero Schuartz e sua Esposa Srª Maria Knapik. O dia de oração teve início com a Novena a Nossa Senhora do Perpétuo Socorro, na mesma igreja latina.

Na sequência, os romeiros seguiram até a Igreja Imaculada Conceição de Maria, rezando o terço que foi conduzido pelos fiéis da Paróquia Santa Ana do Bairro Pinheirinho, Curitiba e igrejas a ela pertencentes. A oração do terço foi feita com muita calma e todos rezavam juntos. À frente dos romeiros estava o Ícone de Nossa Senhora dos Corais. A oração do terço foi encerrada no portão de acesso à igreja matriz, quando Dom Volodemer recebeu o ícone.

Enquanto as pessoas foram entrando na Igreja para participarem da Divina Liturgia, que foi cantada pelos fiéis da Catedral São João Batista e igrejas pertencentes, o grupo de bandurristas Fialka recepcionou todos os romeiros cantando e tocando. Outras pessoas ficaram alojadas embaixo de uma cobertura anexa à igreja, preparada pela comunidade local. Em sua homilia, Dom Volodemer ressaltou os 100 anos da chegada do Padre João Michalczuk e sua devoção a Maria Santíssima.

Depois da Divina Liturgia, houve a bênção da água, na gruta Nossa Senhora de Lourdes. A bênção da água é tradição e ao mesmo tempo permite que os romeiros possam levar a água benta para as suas respectivas cidades e casas.

Logo após o almoço, tiveram início as apresentações no palco do salão. As apresentações foram planejadas de forma que se representasse o aspecto cultural do povo antônio-olintense, lembrando os 50 anos de emancipação política do município. A maior parte da população de Antônio Olinto é formada por ucranianos e poloneses.

Apresentaram-se o grupo de bandurristas Fialka da Catedral São João Batista, as crianças da Igreja de Pinhais, orientadas pela Ir. Aurélia, SMI. O destaque foi a estreia do grupo folclórico *Jetiá* da Igreja Imaculada Conceição de Antônio Olinto, formado este ano, reativando o grupo que

deixou de existir há uns 20 anos. Depois se apresentou o grupo folclórico polonês *Karolinka* de São Mateus do Sul e, por fim, a banda de percussão da Escola Duque de Caxias, que foi regido pelo jovem maestro Marcos Padilha.

Depois do *Akafist*, cantado pela comunidade de São José dos Pinhais, o Padre Valmir agradeceu a presença do Eparca e de todos os romeiros, desejando um bom retorno para os seus lares. A 20ª Romaria Mariana Eparquial teve como tema: Maria – 50 anos com o Município de Antônio Olinto; e como lema: caminhando com Maria. Ao todo teve vinte e três ônibus, quatro micro-ônibus e cinco vans.

Agradeço a todos os párocos, administradores e padres coadjutores que se fizeram presentes no dia e também por terem incentivado os romeiros para que fossem até Antônio Olinto participando do belo dia de oração. De forma especial, agradeço as paróquias de Curitiba que receberam o Ícone de Nossa Senhora dos Corais no ano de 2011, organizaram a procissão com o terço e cantaram a Divina Liturgia.

Pe. Valmir Uhren, OSBM

VIII CONGRESSO DA RCUB REPRESENTAÇÃO CENTRAL UCRANIANO BRASILEIRA

No final de semana dos dias 26 e 27 de novembro de 2011, na sala de eventos da Universidade Tuiuti Paraná, em Curitiba, realizou-se o VIII Congresso da RCUB – Representação Central Ucraniano Brasileira. O evento, presidido pelo seu presidente Dr. Vitorio Sorotiuk, foi motivado por celebrações históricas: uma em andamento em

2011, os 120 anos da imigração ucraniana no Brasil, e duas vindouras: em 2012, o centenário do nascimento de Helena Kolody; e em 2014, o bicentenário de nascimento de Tarás Chevtchenko.

Sábado, dia 26, das 8 às 09h45min, estavam sendo realizadas as inscrições, conforme chegavam os congressistas, formados por autoridades, representantes de instituições civis e religiosas e por cidadãos da comunidade ucraniana do Brasil e do exterior.

Após a execução dos hinos nacionais da Ucrânia e do Brasil, dirigida pelo jovem Felipe Oresten, Presidente da AJUB, em acompanhamento instrumental de um acordeão, o locutor Sr. Wilson Kotviski convidou as seguintes autoridades para comporem a mesa: Sr. Vitorio Sorotiuk – Presidente da RCUB, Sr. Ihor Hrushko – Embaixador da Ucrânia no Brasil, Sr. Eugen Czolij – Presidente do Congresso Mundial dos Ucranianos, Dom Volodemer Koubetch, OSBM – Eparca de São João Batista dos Ucranianos Católicos do Brasil, a Professora Sra. Natalia Santos Silva – assessora e representante do Deputado Federal Sr. Ângelo Vanhoni e o Prefeito de Paranaguá, Sr. José Baka.

Ainda estavam presentes ao evento, entre outras pessoas importantes, a Cônsul ucraniana Laryssa Myronenko, o Presidente da Associação *Prosvita* da Argentina, Sr. Roman D. Nazaryk e seu vice o Sr. Jurij Danelychyn e o Cônsul honorário de Paranaguá, Sr. Mariano Czaikowski.

Todos os componentes da mesa foram convidados a fazerem seus pronunciamentos. Dr. Vitorio fez um relatório das atividades que tiveram o aval da RCUB, focalizadas nas celebrações dos 120 anos da nossa imigração. O Embaixador reconheceu as boas relações entre os governos da Ucrânia e do Brasil, lembrando que na data de hoje se recorda o trágico acontecimento – o *Holodomor* e pediu um minuto de silêncio pelas vítimas do mesmo. O Sr. Czolij fez um longo pronunciamento em ucraniano, resumido em português por Mariano Czaikowski; o presidente do Congresso Mundial dos Ucranianos lembrou ao público que a situação sociopolítica na Ucrânia é crítica, com real perigo para a democracia do país, que continua sendo objeto de ambição da vizinha Rússia. O Eparca saudou os congressistas, homenageou os personagens que fizeram a nossa história e enfatizou a importância da etnia ucraniana ter instituições fortes, estruturadas e organizadas, a fim de que continuemos a história. A pedido da secretária do Congresso, Dom Volodemer dirigiu uma oração pelas vítimas do *Holodomor*. A representante do Deputado Vanhoni lembrou o interesse e o esforço dele em valorizar e auxiliar a comunidade ucraniana na preservação de suas riquezas culturais. O Prefeito de Paranaguá se dispôs a fazer o possível pela etnia ucraniana à qual ele pertence.

Nesta parte da manhã, aconteceram outros momentos relevantes. O Sr. Hrushko distribuiu várias carteiras de ucranianos e exemplares do grande dicionário da língua ucraniana de 250.000 palavras às principais instituições ucranianas do Brasil; esses dicionários foram doados pelo governo ucraniano. O Sr. Sorotiuk distribuiu diplomas de honra ao mérito a várias pessoas, que se destacaram no último ano no apoio às atividades culturais da RCUB. Finalmente, o Embaixador entregou ao Grupo Folclórico *Dunay* de Rio Azul seis bandurras doadas pelo governo ucraniano. O grupo formará uma capela de bandurristas que acompanhará as apresentações de danças folclóricas.

Continuando as atividades, a Sra. Marina Hrymych, Doutora em Ciências Históricas, pesquisadora sênior do Instituto Nacional de Ciências e Pesquisas de Estudos Ucranianos de Kiev apresentou seu livro *Os ucranianos do Brasil*, escrito em português, ucraniano e inglês, publicado em conjunto com outros pesquisadores. Sua fala foi traduzida simultaneamente pelo Sr. Czaikowski. O livro é resultado de um estudo de abordagem principalmente etnográfica sobre os ucranianos no Brasil.

Juntamente com a apresentação do referido livro, as professoras Dra. Oksana Boruchenko, conhecida historiadora, e Dra. Mariléia Gartner, Coordenadora do Núcleo de Estudos Eslovos da UNICENTRO de Irati, dirigiram essa sessão e comentaram a importante publicação. Mariléia anunciou que nos dias 14 e 15 de março de 2012 acontecerá na citada universidade o Segundo Colóquio Internacional de Estudos Eslovos.

Após o almoço, que foi servido na cantina da universidade, os congressistas voltaram aos trabalhos a partir das 14h15min e discutiram vários temas relacionados à etnia ucraniana e traçaram respectivos planos de ação.

Pelas 17 horas, aconteceu a Assembleia Geral da RCUB, presidida pelo seu presidente Sr. Vitorio Sorotiuk. Foram tratados os seguintes principais assuntos: balanço das comemorações dos 120 anos da Imigração ucraniana no Brasil; plano de atividades para 2012/2014; reestruturação da Diretoria; plano de finanças.

Às 20 horas, os congressistas tiveram um jantar no SUBRAS em comemoração aos 120 anos e da viagem dos 180 turistas à Ucrânia. Na ocasião, houve uma apresentação de vídeos e fotos da recente viagem à Ucrânia, organizada pela Dnipro Gold, em parceria com a RCUB, Folclore Ucraniano Barvinok, Grupo Folclórico Poltava, GP7 Cinema e Governo da Ucrânia. Os participantes puderam compartilhar suas fotos pessoais por meio de projetor.

Domingo, dia 27 de novembro, às 09h30min, na mesma sala de eventos da Tuiuti, foi celebrada a *Panakheda* pelas vítimas do *Holodomor*. O ofício foi conduzido por Dom Volodemer e Pe. Elias Marinhuk, OSBM, Pároco da Paróquia Nossa Senhora Auxiliadora. O Bispo proferiu umas palavras sobre o significado da celebração. Comentando a triste tragédia, que foi um genocídio contra o povo ucraniano e crime contra a humanidade, quando de 7 a 10 milhões de nossos irmãos e irmãs foram vergonhosamente dizimados. Ainda fizeram uso da palavra: Sr. Ihor Ostach, esposo da palestrante de ontem Dra. Marina Hrymych, Deputado Federal por três legislaturas e Embaixador da Ucrânia no Canadá até outubro deste ano, Sr. Vitorio Sorotiuk, Sr. Eugen Czolij e Sra. Laryssa Myronenko.

Em seguida, o Presidente da RCUB apresentou e comentou as resoluções levantadas dos estudos de ontem à tarde. Foi criada uma comissão especial para tratar do centenário de nascimento de Helena Kolody. Na Ucrânia, estudam 10 bolsistas ucraniano-brasileiros; planeja-se enviar mais estudantes da comunidade ucraniana brasileira. Presididas por Eliane Sorotiuk, as mulheres têm agora a Comissão Nacional das Mulheres Ucranianas. A questão da língua ucraniana será cuidada pela comissão liderada por Maria Alcione Boiko (Soninha); com o apoio da RCUB, será organizado o Fórum de Língua Ucraniana, que acontecerá no dia 25 de fevereiro de 2012. A RCUB quer criar uma agência cultural que elabore projetos de produção da cultura ucraniana e que os mesmos possam receber verbas governamentais. “É preciso começar com um bom projeto. Porém, não basta somente ter um bom projeto: é necessário o financiamento, a execução e também a prestação de contas”, esclareceu o relator, Dr. Vitorio.

Alguns congressistas foram convidados pela presidência para fazer uso palavra. O Presidente da Associação *Prosvita* da Argentina, Sr. Roman D. Nazaryk, enfatizou os laços de amizade e a união de forças entre as duas comunidades ucranianas da Argentina e do Brasil. O Presidente do Congresso Mundial dos Ucranianos, Sr. Eugen Czolij, elogiou o bom andamento do presente congresso e fez votos para que as resoluções se tornem realidade, com as bênçãos divinas. Dr. Felipe Lucas, autor do projeto governamental que cobra do governo brasileiro o reconhecimento do *Holodomor* como genocídio, afirmou que existem

entraves políticos internacionais, relacionados principalmente com o governo russo, e que é necessário o auxílio de outros grupos étnicos.

Finalmente, o jovem cineasta Guto Pasko apresentou seu novo filme *Iván – de volta ao passado*, que é o segundo de sua trilogia sobre temática ucraniana. O primeiro filme foi *Made in Ucrânia* e o terceiro ainda será montado. Os presentes assistiram ao emocionante filme, que narra em depoimentos diretos a história dramática do imigrante Iván Boiko, o qual após tantas décadas, sem jamais ter imaginado isso, retorna aos lugares onde nasceu e viveu. Guto recebeu calorosos aplausos e um reconhecimento especial da parte do Sr. Czolij.

Com palavras de otimismo e agradecimento, o Presidente Dr. Vitorio Sorotiuk deu por encerrado o VIII Congresso da Representação Central Ucraniano Brasileira.

Dom Volodemer Koubetch, OSBM

“SVIATEI VETCHIR” ENCONTRO DE CORAIS

A Sociedade Ucraniana do Brasil – SUBRAS, através do Folclore Barvinok, foi anfitriã do Encontro de Corais de 2011, realizado no dia 03 de dezembro, durante o *Sviatei Vetchir*.

O Coral do Folclore Ucraniano Barvinok abriu o Encontro dos Corais, sob a regência do maestro Lauro Cesar Preima, com acompanhamento musical no acordeão de Felipe Oresten e na flauta de Igor Kovalhuk.

Junto com o Barvinok, o coral das crianças da *Subotna Chkoka Léssia Ukrainka* fez um espetáculo com acompanhamento musical de Daniel Kozechen no acordeão.

O coral da Paróquia São João Batista, regido pelo maestro Leonardo Davibida, foi o terceiro da noite e teve a companhia das crianças do Grupo de Bandurras Fialka, sob a coordenação de Izabel Krevey. Na sequência, foi a vez do coral do Folclore Ucraniano Poltava apresentar as canções natalinas, sob a regência do maestro Paulo Ignatovich.

O coral da Paróquia Nossa Senhora Auxiliadora, sob a regência do maestro Mário Tkatchuk, encerrou as apresentações da noite.

Os regentes dos seis corais receberam do Folclore Barvinok, como recordação do evento, um quadro com o ícone de São Romano, padroeiro dos coralistas.

O presidente da Sociedade Ucraniana do Brasil, Roberto Oresten, registrou a presença da consulesa da Ucrânia em Curitiba, Larysa Myronenko, do bispo Dom Volodemer Koubetch, do presidente da RCUB, Vitório Sorotiuk e dos padres Elias Mariniuk e Teodoro Haliski.

Antes de iniciar o jantar do *Sviatei Vetchir*, o bispo Dom Volodemer parabenizou a organização do evento e proferiu a bênção dos alimentos.

Jornal *O Lavrador*
Nº 444 (3889) dezembro 2011, pp. 18-19

FESTA DA IMACULADA CONCEIÇÃO DAS IRMÃS SERVAS EM PONTA GROSSA

No dia 8 de dezembro, na Casa de Retiro Irmã Josafata Hordachevska, em Ponta Grossa, as Irmãs Servas de Maria Imaculada viveram, como o fazem todos os anos, um dia muito especial: duas jovens candidatas receberam o hábito da Congregação, outra jovem noviça professou os votos temporários, as junioristas e as irmãs de votos perpétuos renovaram seus votos religiosos de obediência, castidade e pobreza.

Às 09h30min, foi dado início à Divina Liturgia. Após a entrada das irmãs, dos pais e parentes, dos padres e do Bispo Eparca Dom Volodemer Koubetch, OSBM, a Superiora Provincial Ir. Margarida Hlatchuk, SMI saudou os presentes e explicou o significado da vivência dos votos no mundo de hoje, fazendo um apelo à constância das candidatas na vida consagrada. O Pe. Paulo Serbai, OSBM, que pregou o retiro às candidatas e outras religiosas, lembrou o conteúdo desenvolvido durante esses dias: contemplação do rosto divino, que transforma o nosso rosto, e que, por sua vez, irá refletir o rosto divino numa comunidade de rostos em processo de divinização.

Após os tropários, a Ir. Celina Sloboda, SMI fez uma explicação detalhada da própria cerimônia da vestição e dos primeiros votos. A vestição se deu com a entrada das postulantes Cristiane Hanicz e Maria Helena Lenartovicz, acompanhada de suas madrinhas, que foram religiosas escolhidas da própria congregação. Igualmente, a noviça Ir. Lourdes Ditkun entrou com suas madrinhas religiosas e, após responder as perguntas do Bispo, professou seus votos temporários diante do altar.

Concelebram com Dom Volodemer os padres basilianos: Paulo, já citado; Josafat Khaimek, da Ucrânia, que estuda e trabalha em Roma; Luiz Cassiano, reitor do Seminário Nossa Senhora do Amparo em Roma e doutorando em Teologia da Vida Consagrada e Metódio Techy, Pároco da Paróquia Transfiguração de Nosso Senhor de Ponta Grossa. Em sua homilia, o Eparca discorreu sobre o desenvolvimento histórico, litúrgico e dogmático da Festa da Imaculada Conceição.

Antes da comunhão, as religiosas de votos temporários e também as de votos perpétuos renovaram seus votos. Toda a Congregação renova os votos no dia de hoje.

Após a bela celebração e sessão de fotos, a Irmã Superiora Provincial e o Bispo Eparca fizeram o envio da Irmã Cecília Zamulhak, SMI para o trabalho missionário na Argentina. Para encerrar a alegre festividade, foi servido um almoço de confraternização a todos os presentes.

Redação

VISITA CANÔNICA EM PEROBAS – PRUDENTÓPOLIS

Nos dias 9, 10 e 11 de dezembro de 2011, o Bispo Eparca Dom Volodemer Koubetch, OSBM realizou a Visita Canônica na comunidade ucraniana de Perobas, Município de Prudentópolis. Antes de descrever as atividades da visita, apresentam-se aqui as principais informações sobre a comunidade.

1. Informações sobre a comunidade. Localizada a uma distância de 48 km da cidade de Prudentópolis, a comunidade teve início nos anos 50. No ano de 1961 foi

construída a primeira igreja, cujo construtor foi o Sr. Pedro Vorubi. A atual igreja foi construída entre 1985 e 1986. O projeto foi feito pelos padres basilianos José Preima e Melécio Krauczuk. Os construtores foram: Sr. Irineu Tracz e o Sr. Nicolau Doroch. A nova igreja comporta toda a comunidade, está em boas condições de conservação e tem como Padroeiro os Três Santos Prelados.

A comunidade é composta de 110 famílias, sendo todas pequenos agricultores, dedicados, principalmente ao cultivo do milho e do feijão. Cinco famílias trabalham com a fumicultura. Destaca-se a apicultura. Quanto à situação econômica, todas as famílias são de baixa renda.

A comunidade é de uma espiritualidade profunda. As celebrações litúrgicas acontecem uma vez por mês e a participação é muito boa. Os cantos litúrgicos estão muito bons. Os jovens cantam bem. As tradições ucranianas, como a visita às famílias durante o Natal com os tradicionais *Kóliade*, estão sendo preservadas. O Conselho Administrativo Paroquial está fazendo um bom trabalho em benefício da comunidade. Foram pregadas as Santas Missões durante a Quaresma deste ano, dirigidas pelo Pe. Gregório Hunka, OSBM.

Da comunidade de Perobas saíram algumas vocações para a vida consagrada: Ir. Zenóbia Michalichen, SMI, filha de João Michalichen e Nádia Denichevicz; Terezinha Haidamacha, SMI, filha de Teodoro Haidamacha e Rosa Palhtchuk, que atualmente moram na Linha Barra Grande; Catequista Amélia Tracz, CSCJ, filha de Demétrio e Parasquévia Zaluski; postulante no noviciado basiliano de Ivaí Mateus Litven, filho de Salvador Litven e Tereza Nedza.

O Presidente Executivo do Conselho Administrativo Paroquial é o Sr. Vassílio Denichevicz, que está no primeiro ano do segundo mandato. Em sua equipe estão: o Vice – Maurício Repula; Tesoureiro – Lademiro Raiter; Secretários – Lúcia Bukiewicz e Rosa Bukiewicz; Conselheiros – Ângelo Volleszuk, Olívio Bandura, José Prusnal, Valdomiro Repula Sobrinho e Orestes Preisner, Lourdes Preisner e Mário Bandura, Maria Raiter Deniszevicz.

A catequese é coordenada pela catequista Lucia Bukiewicz. Sete crianças frequentam a catequese de preparação para a primeira Eucaristia. Onze crianças frequentam a catequese de perseverança. A coordenadora trabalha com a seguinte equipe de catequistas: Joana Douhy Vauzeske, Elvira K. Doroch, Lourdes Bukiewicz. É muito louvável o esforço das catequistas no trabalho da pastoral catequética. Aos sábados, Elvira Haidamacha ministra o curso de língua ucraniana, tendo a ajuda da Elvira K. Doroch. Participam 10 adolescentes.

O Apostolado da Oração dos adultos conta com 69 senhoras e 53 senhores. Coordenador dos Senhores – Maurício Repula; coordenadoras das Senhoras – Maria Doroch Preisner e Vitória Tracz. As reuniões são feitas no primeiro domingo do mês. Ultimamente, as reuniões acontecem juntamente entre senhores e senhoras.

O Apostolado da Oração dos jovens, com 48 inscritos. Coordenadores: Mauro Michalichen e Jacinta Douhy. Reunião no primeiro domingo.

2. Dia 9 à tarde, sexta-feira, o Bispo chegou à comunidade, conhecendo e fotografando as belas paisagens montanhosas a partir de Vista Alegre, onde já realizou sua visita no ano passado. Antes de chegar ao destino, parou para conhecer a vila ou “centro”, como diz o pessoal, onde está a igreja da comunidade latina, a escolinha na qual leciona a professora da comunidade ucraniana Sra. Marici Antonio Repula, o posto de saúde e as casas vizinhas.

Chegando à igreja da comunidade ucraniana, mais ou menos às 15h30min, conhecendo e fotografando a igreja e construções adjacentes, o Bispo teve que se recolher por causa de uma forte chuva com vento. Deu umas boas “pancadas”. O povo estava mesmo precisando e já rezava para pedir chuva.

Na casa paroquial se encontravam várias pessoas da comunidade. A Sra. Lúcia Dovhy, casada com Mário Bukiewicz, com seus filhos Lucimar e Daniel. Lúcia, desde os oito anos, ou seja, faz mais ou menos

30 anos, presta diversos serviços junto à comunidade, como catequista, zeladora e líder. Jacinta Dovhy, sua irmã, também a acompanha nos trabalhos e é a líder dos jovens. Estava ainda a Sra. Lúcia Raiter Tracz (sobrinha da Catequista Amélia por parte do marido) com o filho Bruno. Elas estavam preparando a janta. Logo compareceram mais vizinhos: o Sr. Miguel Dovhy, o Sr. Maurício Repula, Vice-Presidente Executivo do Conselho Administrativo Paroquial, e sua esposa Marici, filha do Bogdan Antonio, da Linha Esperança. O Sr. Maurício foi aluno do Bispo no Seminário Basiliano de Curitiba, na época quando era padre professor.

Passada a bela chuva, Dom Volodemer visitou e fotografou a igreja, a casa paroquial, o pavilhão, as duas construções da Associação dos Agricultores e as casas vizinhas. Conversou mais longamente com o presidente dessa associação o Sr. Maurício Repula.

Às 18h30min, chegou o Pe. Dionísio Bobalo, OSBM, que havia feito o enterro da Sra. Tereza Dvolhatka Palhczuk, 88 anos. Logo chegou também o Presidente Executivo Vassílio Denichevich, casado com a Maria Raiter. Vassílio, bem humorado e otimista, jantou com os dois religiosos e, juntamente com o Padre, passou várias informações sobre a comunidade de Perobas.

Ao entardecer, as cigarras fazem seu espetáculo. Quando chega a noite, o silêncio domina, quebrado apenas pelo coaxar dos sapos e por alguma ave noturna. E quando aparece a Lua, ela convida o espectador a contemplar o céu estrelado. Maravilha!

3. Sábado, dia 10. Às 9h, o pessoal da colônia se reuniu para a recepção do Bispo, que, paramentado e acompanhado pelo Pe. Dionísio, saiu da casa paroquial até o portão de entrada da igreja. Próximo da entrada, o Bispo caminhou num tapete de serragem de madeira, sendo acompanhado por duas filas de crianças em trajes típicos ucranianos que o saudavam jogando flores e dando-lhe as boas-vindas. No portão, ele foi saudado pelas meninas Luana Sas, que leu muito bem o discurso em ucraniano e Rinoele Bukiewicz, que lhe entregou um buquê de flores. Na escadaria, o Sr. Irineu Tracz, irmão da Catequista Amélia, leu a saudação, também em ucraniano, enquanto o Presidente Executivo Vassílio e sua Esposa Maria seguravam a bandeja com pão e sal. Em seguida, o Pe. Dionísio proferiu palavras de saudação e boas-vindas ao Bispo. A recepção foi coordenada por Elvira Haidamacha.

Adentrando a igreja, foi celebrada a novena a Nossa Senhora. Após o Evangelho, o Bispo Eparca explicou o que é Visita Canônica e como é realizada. Ele disse que a primeira vez em que esteve em Perobas foi no dia 15 de janeiro de 1985, quando participou do enterro da Sra. Parasquévia Tracz, mãe do Sr. Irineu e da Catequista Amélia Tracz. Na época, o Bispo era padre coadjutor da Paróquia São Josafat, atendia várias comunidades, era professor no Colégio São José, dirigente do coral paroquial e diretor espiritual do Instituto das Catequistas do Sagrado Coração de Jesus.

Logo após a novena, pelas 10 horas, o Bispo se reuniu com os membros do Movimento do Apostolado da Oração dos senhores e senhoras, lembrando alguns aspectos mais importantes na vivência da espiritualidade do movimento. Insistiu-se na necessidade de fazer as reuniões conjuntamente com os senhores e senhoras e na melhoria da participação nas reuniões mensais.

Em seguida, houve um encontro animado com as crianças da catequese e todas as crianças da comunidade, quando o Bispo lembrou os deveres do estudo na escola e na catequese, distribuiu santinhos e pirulitos e sorteou vários pequenos prêmios de caráter religioso.

Às 12h, foi servido o almoço, em companhia do Pe. Dionísio. O almoço foi preparado pelas mesmas cozinheiras de ontem. Muito dedicadas e simpáticas.

14h – Reunião com o Conselho Administrativo Paroquial. O Bispo colheu mais informações sobre a comunidade, deu orientações e respondeu a várias perguntas.

15h – Reunião com as Catequistas, que foram animadas a continuar o trabalho pastoral catequético, apesar das dificuldades.

16h – Reunião do Apostolado da Oração dos jovens e outros jovens. O Bispo fez um apelo para que valorizem mais as reuniões, dinamizem-nas, e pautem suas vidas pelos valores cristãos e humanos.

Mais ou menos às 17h30min, o Pe. Dionísio celebrou a Divina Liturgia para os jovens e outras pessoas presentes, enquanto o Bispo Visitador foi examinar os diversos livros da comunidade e elaborar o relatório de sua visita.

4. Dia 11, domingo. Às 09h30min, foi dado início à solene pontifical Divina Liturgia de conclusão da visita. Antes do início, foram lidas as intenções. O Pe. Dionísio concelebrou. Como de praxe, a homilia do Bispo Visitador é bem prática e discorre sobre dois pontos: os reconhecimentos e os melhoramentos da comunidade visitada. A Missa foi muito bem cantada sob a direção de

Elvira Haidamacha.

Após os *Mnohaia Lita* finais, a menina Luana Sas leu em português uma mensagem de agradecimento ao Bispo, e o Presidente Executivo Sr. Vassílio Denichevicz agradeceu pela visita e lhe entregou uma gratificação. O Pe. Dionísio também falou agradecendo pela visita e prometeu colocar em prática, junto com toda a comunidade, o que foi apresentando pelo Bispo. Houve uma sessão de fotos com todas as lideranças e com as famílias. Na saída da igreja, estava sendo distribuído o pão que foi abençoado ontem durante a recepção do Bispo.

Ao meio-dia, na casa paroquial, foi servido um saboroso almoço, em companhia dos principais líderes da comunidade.

Dom Volodemer Koubetch, OSBM

AGENDA 2012

06-13.01 Prudentópolis: Curso de Catequese / Dia 13: formatura.

08-14.01 Maringá: X Encontro Nacional da Pastoral da Juventude (X ENPJ).

04-05.02 Prudentópolis: Congresso da Juventude.

18.02 Celebração do Matrimônio de Andréia Davibida.

19.02 Eduardo Chaves: Jubileu de Prata do Noviciado das Irmãs de São José.

25.02 Fórum de Língua Ucrâniana – Maria Alcione Boiko (Soninha).

11-13.03 Paranaguá: Assembleia dos Bispos do Paraná.

14-15.03 UNICENTRO Irati: Segundo Colóquio Internacional de Estudos Eslavos.

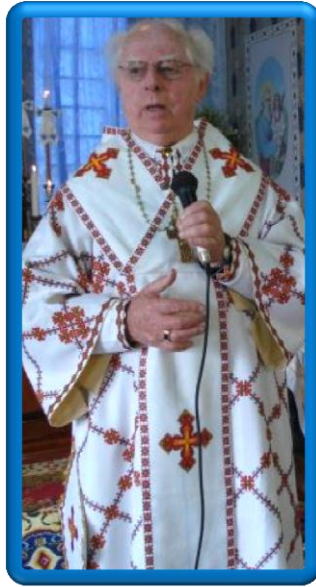
18-26.04 Aparecida: Assembleia Geral da CNBB.

09-15.09 Winnipeg: Sínodo UGCC.

28-30.09 Curitiba: Assembleia do Povo de Deus.

12-14.10 Roma: inauguração da Basílica Santa Sofia.

**Преосвященний Владико Єфреме,
Дорогий Єпарху Емерите!**

З НАГОДИ 60-ЛІТТЯ ВАШОГО СВЯЩЕНСТВА І 40 ЄПИСКОПСТВА, ЄПАРХІЯ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ДЯКУЄ ВАМ ЗА ВСЕ, ЩО ВИ ВЧИНИЛИ ДЛЯ ДОБРА БОЖОГО І ВАМ ЗАВЖДИ ТАК ДОРОГОГО УКРАЇНСЬКОГО БРАЗИЛЬСЬКОГО НАРОДУ, ДЛЯ ЯКОГО ВИ НЕВТОМНО ПОЖЕРТВУВАЛИ 60 РОКІВ ВАШОГО ЖИТТЯ І СВЯЩЕНИЦЬКОГО ТА ЄПИСКОПСЬКОГО СЛУЖІННЯ. 60 РОКІВ: ЦЕ ПОЛОВИНА ІСТОРІЇ НАШОЇ ІМІГРАЦІЇ В БРАЗИЛІЇ. ТОМУ, ВСЯ ЄПАРХІЯ БАЖАЄ ВАМ ЩАСТЯ, ЗДОРОВ'Я І ВСІХ БОЖИХ ДАРУВАНЬ І ТАКОЖ ВЕСЕЛИХ РІЗДВЯНИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

**БАЖАЄМО ВСІМ ВЕСЕЛИХ РІЗДВЯНИХ СВЯТ
І СПРАВДІ ЩАСЛИВОГО ТА БЛАГОСЛОВЕННОГО НОВОГО РОКУ!**

**A TODOS DESEJAMOS BOAS FESTAS DE NATAL
E UM FELIZ E ABENÇOADO ANO NOVO!**

Está on-line o portal da Eparquia São João Batista:

WWW.EPARQUIAUCRANIANA.COM.BR

Desde já agradecemos a sua visita!

